

Till

Svenska Missionskyrkan
Att.
Pastor Per-Magnus Selinder
Såningsvägen 47,
175 52 Järfälla

Svenska kyrkan
Kyrkostyrelsen
751 70 Uppsala

*Yttrande över Förslag till Överenskommelse om kyrkogemenskap
Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan*

Sveriges Kristna Råd tackar varmt för möjligheten till yttrande över förslaget till överenskommelse om kyrkogemenskap mellan Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan. Att förslaget går ut på remiss visar att de berörda kyrkorna vill ta till sig synpunkter på hur förslaget uppfattas av andra kyrkor och samfund i vårt land, samt vilken inverkan det kan tänkas få på andra existerande dialoger.

Förslaget kan ses som ett lyckat exempel på vad en lång ekumenisk dialog, som pågått ända sedan 1965, kan leda fram till. Vidare tydliggör förslaget den stora inverkan som rapporten *Dop nattvard ämbete* (BEM-dokumentet, 1982) haft för den ekumeniska utvecklingen inom de båda kyrkorna. Mot denna bakgrund är det naturligt att BEM utgör stommen i förslaget.

Bland utgångspunkterna anges den ekumeniska vision som går tillbaka till Kyrkornas Världsråds generalförsamling i New Delhi 1961 om att alla kristna på varje ort är kallade till full gemenskap med varandra. Det är också behovet av lokal samverkan mellan kyrkorna som står i förgrunden i förslaget.

I sammanfattningen och inledningen lyfter Samarbetsrådet för de båda kyrkorna fram det gemensamma ansvaret för samhället och de stora utmaningar man står inför i relation till samhällsförändringarna. Båda kyrkorna har mycket gemensamt. De är båda medlemmar i Kyrkornas Världsråd och de har, som framhålls i inledningen, också många kontextuella likheter med en rikstäckande verksamhet, ett starkt ekumeniskt engagemang, utgångspunkt i en luthersk tradition, engagemang i samhällsfrågor, tolkningsfrågor och internationella frågor. Allt detta är goda grunder för överenskommelse om kyrkogemenskap.

Samtidigt väcker förslaget vissa frågor. Vi vill här endast antydningssvis nämna några av dem.

Ekumenisk stagnation?

Villkoren för ekumenik har förändrats på senare år, men det ekumeniska arbetet fortskrider, om än i andra former än tidigare. Det bör också påpekas att många dialoger pågår för närvarande, kanske sammantaget fler än någonsin tidigare och i andra konstellationer än förut. Som exempel på det senare kan nämnas dialogen mellan Pingströrelsen och Katolska kyrkan. Vi finner det därför något överdrivet att tala om "stagnation" i det ekumeniska arbetet. (s. 16) Den ibland kortsiktiga, entusiastiska ekumeniken, som i längden inte givit bärande resultat, måste ställas i förhållande till det långsiktiga, tålmodiga arbetet, som är inriktat på varaktigt resultat. Samtalen mellan Svenska kyrkan och Missionskyrkan, som pågått i 40 år, kan ju i sig ses som exempel på det senare.

Metodologi

I utgångspunkterna sägs att man genom en överenskommelse om kyrkogemenskap kan öppna vägen för en vidare lokal samverkan. Som vi uppfattat det är detta ett grundläggande skäl till överenskommelsen. Det är vad som sker lokalt som står i förgrunden i förslaget. BEM-dokumentet är den modell som man arbetat efter. Med denna metod kommer den övergripande frågan om vad en kyrka är lite i skymundan. Därför kan man fråga sig om förslaget gäller kyrkogemenskap eller om det skall ses som en fördjupning av synen på dop, nattvard, ämbete. För en ekumenisk uppslutning kring överenskommelsen är denna fråga väsentlig. Att Svenska kyrkan har en episkopal tradition med apostolisk succession och Svenska Missionskyrkan en kongregationalistisk tradition får avgörande konsekvenser, även om de båda kyrkorna närmast sig varandra väsentligt på senare år genom kyrkoordningen för Svenska kyrkan (1999) respektive konstitutionen för Svenska Missionskyrkan (2000).

Båda kyrkorna har sin utgångspunkt i en luthersk tradition, där till exempel realpresensen i nattvarden är självklar. Samtidigt ställer vi oss frågan vad det betyder i sammanhanget att Svenska Missionskyrkan är medlem i Reformerta kyrkornas världsallians (WARC).

Även frågan om biskopsämbetet och episkopé-ämbetet rör synen på kyrkan. Handlar det om att "vara" eller att "göra", en sakramental syn eller en funktionell?

Sedan 1993 har Svenska kyrkan en överenskommelse med Metodistkyrkan, en episkopal kyrka. I förslaget sägs ingenting om de drygt tio år långa erfarenheterna av detta avtal. Även om Metodistkyrkan numerärt är liten, hade det varit intressant att få veta något om vad överenskommelsen givit för resultat.

Dop, medlemskap, nattvard

Några frågor som gäller de stora områdena tro, dop, medlemskap, nattvard kan endast antydast här.

Båda kyrkorna har medlemmar som inte är döpta. Svenska kyrkan genom den tidigare ordningen att barnet blev medlem genom föräldrarnas medlemskap och Svenska Missionskyrkan genom att man erbjuder olika förhållningssätt till tidpunkten för dopet. I den senare kyrkan är dessutom det formella medlemskapet inte kopplat till dopet utan till tron, och det är även den personliga tron som är avgörande för att ta emot nattvarden, inte dopet. I allmänkyrklig tradition är dopet medlemsgrundande och en förutsättning för att få del av nattvarens sakrament. Under förpliktelserna i slutet av förslaget (s. 67) sägs att man välkomnar varandras medlemmar att motta sakrament och pastorala tjänster. I praktiken

kan detta komma att betyda att odöpta medlemmar från den ena kyrkan tar emot nattvarden i den andra kyrkan. Detta ställer frågor i förhållande till BEM-dokumentet.

En annan fråga, som säkert troligen är lättare att lösa, är den om att lekmän i vissa sammanhang kan leda nattvardsgudstjänst i Svenska Missionskyrkan. Även här vill vi peka på att svårigheter kommer att uppstå när medlemmar skall motta sakrament i varandras kyrkor.

Påverkan på övriga dialoger

Samtliga frågor som ställts ovan finns även med under olika punkter i avdelningen "Fortsatta samtal" (s. 54-57). Vi är övertygade om att båda kyrkorna kommer att fortsätta att arbeta med dem och att detta kommer att gagna den ekumeniska utvecklingen som helhet i vårt land. Även om vi ställt vissa frågor, välkomnar vi naturligtvis arbetet och ser det som ett led i en pågående process. Frågorna skall ses utifrån perspektivet att överenskommelsen skall bli hållbar och långsiktig.

Förslaget innehåller delar som förtjänar att särskilt nämnas. Så speglar till exempel skrivningen om dopet på ett intressant sätt den utveckling som ägt rum inom båda kyrkorna de senaste årtiondena. Vi har även noterat att avsnittet om realpresensen i nattvarden är välformulerat och innebär ett steg framåt mot gemensam syn i denna fråga.

Den frikyrkliga familjen frågar sig givetvis hur förslaget kommer att påverka de övriga frikyrkliga dialogerna. Samtidigt välkomnar man detta sätt att arbeta, inte minst genom att det skapar förpliktande dokument.

Avslutning

Detta yttrande har sammanställts av Katrin Åmell, direktor för Ekumenisk teologi vid Sveriges Kristna Råd, tillsammans med en ekumenisk referensgrupp.

Den katolska kyrkofamiljen avger ett separat yttrande.

Sundbyberg 2005-04-11

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare

Katrin Åmell
Direktor för Ekumenisk teologi